НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ " ВАСИЛ ЛЕВСКИ " ГРАД КРИЧИМ, 4220
ОБЩИНА КРИЧИМ, ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ, БУЛ. "ТРАКИЯ" № 1 ТЕЛ: 03145/22-24
e-mail: info-1601401@edu.mon.bg www.nuvlevski.com

УТВЪРЖДАВАМ:..
/Сюзан Моллаюсеин/
Директор на НУ „Васил Левски" - град Кричим

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

за превенция на ранното напускане на училище за учебната 2026/2027 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище в НУ „Васил Левски“ – град Кричим е разработена на основание ЗПУО и в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система. Програмата акцентира върху мерки свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.

II. ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище се базира на основни принципи:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Учениците трябва да бъдат стимулирани да участват активно в образователния процес.

Преждевременното напускане на училище е дефинирано като значим социален и икономически проблем, който намалява възможностите за реализация, създава риск от социално изключване, предпоставка е за влошаване качеството на живот. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие в бъдеще.

ПРИЧИНИ ЗА РАННО НАПУСКАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ:

Причините за ранното напускане от училище са различни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от ранното напускане или вече напуснало училище.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини

2. Социални причини
3. Етнокултурни причини
4. Образователни причини
5. Психологически причини

- Социално – икономически причини: ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, задължение да гледат по – малък брат/сестра;
- Образователни причини: слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения със съученици и др.;
- Етнокултурни причини: незаинтересованост от страна на родителите, образованието не е ценност; отсъствие на познавателна мотивация сред някои деца и др.
- Психологически причини: неувереност в себе си, чувство за неуспех и др.

В НУ „Васил Левски“ – град Кричим деца застрашени от ранното напускане са основно тези, които имат отсъствия по неуважителни причини и деца и ученици, пребиваващи в чужбина с родителите си.

Последователната политика на образователната институция е подчинена на принципите за:

- всеобхватност на дейностите – осъществяване на дейности по обхват на учениците, превенция на тормоза и насилието, дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;
- публичност и прозрачност на цялостната политика – чрез интернет страницата на училището, общински бюлетин, представяне на добри практики;
- обратна връзка с институции, родители, педагогически съветник, класни ръководители, учители и ученици;
- идентифициране на рисковите фактори – доклади, анализи, дейности с учениците.

III. ЦЕЛИ

1.Обхващане и задържане на учениците в училище чрез мотивация и създаване на позитивни нагласи към учебния процес.

2.Предотвратяване ранното напускане на учениците от училище чрез успешно насърчаване на децата и подпомагане социалната им адаптация в училищната общност.

3.Привличане на всички органи – семейство, местна власт, специализирани служби, имащи пряко отношение към обучението, възпитанието и социализацията на децата и учениците.

IV. ЗАДАЧИ

1. Предотвратяване на ранното напускане от системата на образованието.
2. Проучване причините за направените отсъствия по неуважителни причини.

3. Изграждане на външна подкрепяща среда за превенция на ранното напускане – подобряване взаимоотношенията с институциите и родителите.

4. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за работа с деца, застрашени от ранното напускане.

V. МЕРКИ

Политиките и мерките, които НУ „Васил Левски“ – град Кричим предприема за преодоляване на причините за ранно напускане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете. В училището се акцентира върху силните страни на всеки ученик, което подпомага личностното му развитие.

1. Идентифициране на учениците в риск от ранно напускане. Класните ръководители подават информация. Определяне наличието на основни групи причини за ранно напускане от училище – социални, икономически, етнокултурни, образователни, психологически.

2. Системно наблюдение и събиране на информация, целяща въвеждането на засилени мерки за контрол на отсъствия по неуважителни причини. Въвеждане на мерки за преодоляване на закъснението сутрин.

3. Участие на проблемни ученици в училищни и извънучилищни мероприятия. Активно включване на проблемни ученици в дейности, създаващи позитивни нагласи към училищната среда.

4. Посещения в домовете на ученици и провеждане на разговори с родители, с цел засилен контрол и изясняване на причините за отсъствията по неуважителни причини.

5. Информиране отдел „Образование” към Община Кричим, Отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане” и координиране действията на институциите в посока намаляване броя на учениците, застрашени от ранно напускане на училище.

6. Анализ и оценка на изпълнението на Училищната програма в посока продуктивност и ефективност в края на учебната година пред ПС. Набелязване на мерки за следващата учебна година.

VI. ДЕЙНОСТИ

№	Вид дейност	Описание на дейността	Срок	Отговорници
1.	Определяне на правата, задълженията и отговорностите на участниците в образователния процес в Правилника за устройството и дейността на училището, запознаване на заинтересованите страни и публичност на определените права, задължения и отговорности.	Запознаване на заинтересованите страни и публичност на определените права, задължения и отговорности.	Септември 2026 г.	Директор, ЗДУД, класни ръководители
2.	Контрол върху отсъствията на учениците и оценка на причините за отсъствията.	Подаване на информация за учениците от класните ръководители.	Септември 2026г.	Класни ръководители
1.	Идентифициране на учениците, застрашени от ранно напускане на училище.	Подаване на информация за учениците от класните ръководители.	Септември 2026 г.	Класни ръководители
2.	Сформиране на екипи за работа с ученици в риск от ранно напускане	Избор на екип за работа с всеки един ученик, включващ класен ръководител, учител-наставник, педагогически съветник или друг учител.	Октомври 2026 г.	Директор
3.	Изготвяне на план за подкрепа и работа с учениците в риск от ранно напускане на училище.	Набелязване на основни цели за работа. Определяне на насоки за успешна социализация и адаптация, включване в	Постоянен	Екип за работа на ученик в риск от отпадане

		извънкласни дейности, подпомагане развитието на интересите на ученика, посещения на домовете с цел информиране и контрол, разговори с родителите за предотвратяване отпадането на учениците. Изготвяне на доклад в края на всеки срок за постигнати резултати и допълване при нужда на плана за подкрепа.		
4.	Подобряване комуникацията между институциите и координиране действията на институциите	Информиране отдел „Образование" към Община Кричим, отдел „Закрила на детето" към дирекция „Социално подпомагане" за намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини, броя на учениците, ранно напуснали училището.	Постоянен	Класни ръководители Директор
5.	Осигуряване на публични изяви на учениците	Включване на ученици, застрашени от ранно напускане в училищни и извънучилищни празници, мероприятия, състезания.	Постоянен	Класни ръководители, педагогически съветник

6.	Дейности по превенция на ранно напускане и работа с учениците в риск и техните родители	Включване в плана на класа на дейности по превенция на ранно напускане от училище. Консултации с ученици и родители.	Постоянен	Класни ръководители, педагогически съветник
7.	Подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Създаване на инициативи за подкрепа и подпомагане на учениците в риск от техни съученици	Постоянен	Класни ръководители, педагогически съветник
8.	Утвърждаване на позитивна дисциплина	Използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.	Постоянен	Класни ръководители, педагогически съветник
9.	Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.	В зависимост от оценката на индивидуалните потребности на ученика.	Постоянен	Класни ръководители, координатор
10.	Анализ на предприетите мерки от страна на класните ръководители и ефективност от дейността на екипа.	Доклад за постигнати резултати	Край на I учебен срок, 2026 г.	Класни ръководители
11.	Съвместни дейности с родителите, за предотвратяване на ранното напускане на училище	Включване на родителите в тържества, спортни празници, извънкласни мероприятия, Ден на	Постоянен	Класни ръководители

		отворените врати, родителски срещи.		
12.	Квалификация на педагогическите специалисти	Организиране на обучения	Постоянен	Директор
13.	Анализ и оценка на изпълнението на училищната програма	Анализ и отчитане на резултатите от дейностите. Изготвяне на доклад. Набелязване на мерки за следващата учебна 2026/2027 година.	Юни, 2027г.	Екип за работа

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В изпълнение на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- Осигурена позитивна образователна среда, свързана с ясно определяне права, задължения и отговорности на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо развитието на личността на всеки ученик, както и с подобряване взаимодействието в образователната институция между заинтересованите страни.
- Повишаване мотивацията на учениците за посещение на учебните занятия, успех и постижения;
-Приобщаване на учениците към училищния живот и намаляване броя на отсъствията от училище.
- Осигуряване на подкрепа на децата и учениците в училище, съобразно интереси и потребности.
- Постигнати по-добри резултати от обучението на учениците, преодолени пречки пред развитието им, придобити компетентности и осигурени възможности за личностна изява.